

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

Betänkandet (SOU 2009:58) Skatteförfarandet

Övergripande synpunkt

Tullverket ser positivt på förslaget att samla ett stort antal lagar inom skatteförfarandet i en ny sammanhållen skatteförfarandelag. Tullverkets fiskala verksamhet kommer att beröras av utredningens förslag att upphäva skattebetalningslagen (1997:483), lagarna (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter och (1994:466) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet samt lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. När det gäller betänkandets olika delar vill Tullverket lämna följande synpunkter.

Frist för överklagande vid företrädaransvar

Tullverket kan inte se att det finns några sakliga skäl för att överklagandetiden för länsrättens och kammarrättens beslut om företrädaransvar enligt tullagen (2000:1281) blir endast tre veckor när 22 kap. 14 § skattebetalningslagen upphör att gälla. Tullverket föreslår därför att en hänvisning till 67 kap. 29 § skatteförfarandelagen tas in i 5 kap. 24 § tullagen. Det skulle alltså innebära att överklagandefristen, i likhet med vad som föreslås gälla på skatteområdet, blir två månader.

Företrädaransvar och tulltillägg

Tullverket har uppmärksammat att det i tullagen inte finns någon bestämmelse som ger stöd för att yrka på företrädaransvar för tulltillägg, vilket synes bero på ett förbiseende vid tillkomsten av 1987 års tulllag. Därvid uppkom en lucka i lagstiftningen, i vart fall jämfört med motsvarande förhållande i inrikesbeskattningen, som har fortplantats genom alla senare tullagar. De omständigheter som legat till grund för ett företrädaransvar för skattetillägg och för ett sådant ansvar i de fall den juridiska personen inte betalat tull i rätt tid gör sig enligt vår mening lika starkt gällande beträffande tulltillägg. Vår uppfattning är därför att företrädaransvaret bör omfatta tulltillägg. Tullverket föreslår till detta ändamål att 8 kap. 15 § tullagen ändras så, att 5 kap. 24 § läggs till i uppräknningen av bestämmelser som ska tillämpas även i fråga om tulltillägg och förseningsavgift.

Tullverket är medvetet om att ett företrädaransvar för tulltillägg kan öka risken för att komma i konflikt med dubbelbestraffningsförbudet i artikel 6 i

Europakonventionen. Den frågan kan lämpligen diskuteras i den utredning om behovet av lagändringar i anledning av den senaste utvecklingen av Europadomstolens praxis som föreslås i betänkandet. Tullverket vill i det sammanhanget fästa uppmärksamheten på att tullbrott, men inte smuggling, avser samma gärning som tulltillägg (jfr s. 573 i betänkandet). Tulltillägget riktas företrädesvis mot juridiska personer medan åtal endast kan väckas mot fysiska personer. Åtalsbegränsningsregeln i 31 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling torde vidare minska risken för dubbelbestraffning.

Företrädaransvarets inträde

Den föreslagna bestämmelsen i 59 kap. 13 § skatteförfarandelagen avseende förutsättningarna för företrädaransvar för obetald skatt och avgift gäller även för obetald tull enligt 5 kap. 24 § tullagen. Tullverket vill emellertid väcka frågan om uttrycket ”i rätt tid” i 5 kap. 24 § tullagen gör att bestämmelsen i 59 kap. 13 § skatteförfarandelagen inte kan tillämpas på en företrädare som upphört att vara behörig företrädare för den juridiska personen när beslutet om omprövning fattas och skulden däri förfaller till betalning. Om så skulle vara fallet behövs en ändring i 5 kap. 24 § tullagen.

Kostnadsersättning

Ersättning för kostnader för biträde föreslås enligt 1 kap. 6 a § tullagen utgå i ärenden och mål om tull, skatt som ska betalas till Tullverket, tulltillägg och ränta. Tullverket tolkar det så att ersättning för kostnader för biträde inte ska utgå i ärenden och mål om bindande klassificeringsbesked, vilket är logiskt. Ett bindande klassificeringsbesked genererar i sig inte någon skyldighet att betala tull eller skatt, utan den skyldigheten uppkommer först när en import faktiskt genomförts och då i samband med att tulltaxeringsbeslut fattas. Att ansöka om och erhålla ett bindande klassificeringsbesked gör det möjligt för en ekonomisk aktör att förutse den finansiella situation som kan uppstå för en planerad handelsverksamhet.

Tullverket är enig med utredningen om att en mer generös inställning i fråga om den enskildes möjligheter att få ersättning för nödvändiga biträdeskostnader kan föra det nyttiga med sig att fler ärenden blir föremål för prövning i sak. Det finns anledning att räkna med att personer avstår från ett överklagande av ekonomiska skäl, trots att det meddelade beslutet inte utan fog kan ifrågasättas. En utökad rätt till ersättning måste dock på något sätt balanseras mot riskerna för att överklaganden sker i onödan. Ett sätt att lösa det skulle kunna vara att den enskilde, precis som vid allmän rättshjälp och vid ersättning till offentlig försvarare, får bära en del av kostnaderna själv.

Ersättningen för kostnader för biträde i ärenden och mål om tull och skatt m.m. betalas från Tullverkets anslag. Även för Tullverkets verksamhet finns det sålunda skäl att överväga ersättningsbeloppens finansiering.

Vitesföreläggandens överklagbarhet

Utredningens förslag att vitesföreläggande i fortsättningen ska få överklagas enligt 67 kap. 5 § skatteförfarandelagen innebär en överensstämmelse med vad som redan gäller enligt tullagen, men inte enligt lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen (inregränslagen). Tullverket har tidigare vid kontakter

med Finansdepartementet föreslagit att tullagens bestämmelser ska anpassas till vad som gäller enligt inregränslagen. När nu överklagandeförbudet tas bort inom skatteförfarandet synes snarare en anpassning av bestämmelserna i inregränslagen kunna övervägas.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit generaltulldirektören Karin Starrin (beslutande), chefsjuristen Thomas Johansson och juristen Annkatrin Hübinette (föredragande).

TULLVERKET

Karin Starrin

Annkatrin Hübinette

Kopia:

VLS

KOM

EH

BB